

Hørings svar fra Norsk Naturfilmforening.

I en tid der de unge gjør opprør mot manglende klimahandling, og tap av natur og naturmangfold stiger frem som en av menneskehetens største katastrofer, har NRK lagt ned sin satsing på natur og klima med levende bilder. Dette er etter vårt syn svært kritikkverdig og er ikke bare en svikt i forhold til den store naturinteressen hos det norske folk, men NRK utelater også en svært viktig del av Norge fra sitt mediebilde. Internasjonalt har naturdokumentarer og serier opplevd en sterkt økende interesse. Ledende plattformer rapporterer at publikummet har ekspandert innen alle aldersgrupper og blitt en favoritt for familier. Dette har tydelig sammenheng med den store deknningen miljø- og klimaspørsmål får forøvrig og en generell tidsånd som presser på for bredere innhold ut over den rene underholdningen.

I strid med all fornuft la NRK ned sin naturredaksjon i 2019. NRK har en klimaredaksjon i Bergen, men denne jobber kun med klima og mot nettsiden NRK.no. I praksis betyr det at NRK ikke lager egne norske naturprogrammer for TV lenger. Det betyr også at NRK ikke har noen redaksjon som kjøper inn slike programmer fra eksterne produsenter.

Våre medlemmer har blitt henvist til å pitche naturdokumentarer ved Bergen Internasjonale Filmfestival (BIFF), som eneste mulighet til å presentere nye forslag til samarbeid for enkeltstående dokumentarer. I 2020 mottok BIFF rundt 60 forslag, valgte ut 15 prosjekter til pitchen og støttet til sist åtte filmer. I 2021 mottok de 50 forslag, valgte ut 13 prosjekter og ga støtte til syv filmer.

De to siste årene har ingen naturdokumentar fått støtte til utvikling fra NRK gjennom pitchemuligheten ved BIFF. Dette til tross for at forskning og analyser viser at naturdokumentarer har en viktig rolle å spille når det gjelder miljøbevissthet, ikke minst når det gjelder det yngre publikum. Tilbakemeldingene våre medlemmer fikk via epost fra BIFF var generiske. Da vi forsøkte å finne ut mer, fremkom det motstridende informasjon om at juryen hadde fått beskjed om at naturfilm ikke skal vurderes ved BIFF.

Dette er ikke bare bekymringsverdig for naturfilm, men for hele dokumentarbransjen, spesielt i en tid der seerne stoler på dokumentarer som en nødvendig «motgift» til falske nyheter. NRK ser ut til å prioritere andre typer innhold enn dokumentarer som er «kilde til innsikt, refleksjon, opplevelse og kunnskap» (§ 39 i høringsnotatet), kan «bidra til økt kunnskap om internasjonale forhold» (§ 43 i høringsnotatet) og kan «bidra til utdanning og læring» spesielt rettet mot skoler (§ 44 i høringsnotatet).

Eneste mulighet for profesjonelle naturfilmprodusenter er da å produsere ferdig film uten NRKs bidrag eller interesse, og håpe på at de kjøper den inn i etterkant. Dette med svært begrensede budsjetter og i konkurranse med utenlandske produksjoner. I realiteten betyr dette at NRK ikke bidrar til at det skapes programmer som formidler norsk natur på norsk TV. NRK produserer heller ikke slikt materiale selv.

Norsk Naturfilmforening er av den oppfatning at formidling av natur og naturkvaliteter i Norge og de globale sammenhengene i naturen er så viktig for samfunnet, at NRK må ta dette inn som et eget punkt under overskriften «Høy kvalitet, mangfold og nyskaping».

Vårt forslag til eget punkt:

NRK skal tilby kvalitetsprogrammer som gjenspeiler naturmangfoldet og de utfordringene som er knyttet til naturen i Norge. Kunnskap om naturen, naturverdiene og sammenhengene mellom natur og kultur er grunnleggende viktig for å gi innsikt i og skape refleksjon rundt klimakrisen og naturkrisen vi står midt oppe i. Tilfanget av norske naturproduksjoner skal dekke et bredt felt innenfor temaet, spesielt med tanke på yngre målgrupper og nye medieplattformer.

Med vennlig hilsen
Norsk Naturfilmforening.

Bernhard Pausett (leder)

Til informasjon:

Norsk Naturfilmforening er en organisasjon for profesjonelle naturfilmprodusenter. Mange av medlemmene har produsert både naturprogrammer og annet innhold for NRK og internasjonale mediehus på de fleste formater gjennom hele perioden fra 1970- og 80-tallet, helt frem til prisbelønte produksjoner på dagens høyoppløselige formater. Mange av produksjonene har hatt rekordhøye seertall. Våre medlemmer representerer naturfaglig, filmteknisk og produksjonsteknisk spisskompetanse og breddekunnskap. Samlet kan vi se tilbake på hundrevis av timer med høykvalitets naturprogrammer og annet innhold på NRK TV. Det er med beklagelse vi konstaterer at NRK ikke ser ut til å ønske å utnytte slik kompetanse og erfaring, til tross for publikums økende behov og interesse.